

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΟΣ
ΚΥΡΙΑΚΗ Ζ' ΛΟΥΚΑ (27/10/2013)

Η ερμηνεία του Συμβόλου της Πίστεως (9)

«Ποιητήν ουρανού και γης» Α'- Ο Δημιουργός Θεός

Συνεχίζοντας την ερμηνευτική προσέγγιση του Συμβόλου της Πίστεως, αγαπητοί μου αδελφοί, ομολογούμε ότι ο Θεός είναι ο ποιητής του ουρανού και της γης¹ Ομολογούμε ότι γενεσιουργός και κυρίαρχη αιτία της δημιουργίας του κόσμου, της γης, της θάλασσας, του φυτικού και ζωικού βασιλείου, όσο και του ουράνιου σύμπαντος, είναι ο Θεός, ο Οποίος με τον λόγο Του² δημιούργησε τα πάντα και μάλιστα εκ του μηδενός, από ύλη που δεν προϋπήρχε.

Η βασική και αδιαπραγμάτευτη αυτή θέση της Εκκλησίας μας απαντά στις απόψεις εκείνες, σύμφωνα με τις οποίες ο κόσμος προήλθε αφ' εαυτού ή προέκυψε στην τύχη και είναι αποτέλεσμα της σύνθεσης ποικίλων συμπτώσεων. Απορρίπτει, επίσης, την υλιστική θεώρηση για την προέλευση του κόσμου, που εξακολουθεί να παραπλανά όσους συνεχίζουν να ερμηνεύουν τα του κόσμου και της ζωής έξω από το πλαίσιο της Θεϊκής παρουσίας. Καταργεί, τέλος, την πλάνη της ειδωλολατρίας, η οποία θεοποιούσε την κτίση και τα στοιχεία της φύσης και έστηνε βωμούς θυσιών σε ό,τι θαύμαζε ή αδυνατούσε να ερμηνεύσει. Όμως, οι Θεόφρονες, μέσα στην Εκκλησία μας, λατρεύουμε τον Κτίστη και όχι τα κτίσματα και αναγνωρίζουμε ότι τα πάντα έχουν Θεία προέλευση και συνδέονται με την υπερβατική σοφία του Θεού.

Στην κορυφή της δημιουργίας ο Θεός τοποθέτησε τον άνθρωπο, τον οποίο δημιούργησε, με την δημιουργική βούληση και ενέργειά Του³, μετά την γη και τον ουρανό και του χάρισε σώμα και ψυχή, ταυτοχρόνως. Το γεγονός αυτό δείχνει τόσο την προέλευση, όσο και την προοπτική του ανθρώπου. Κατά το υλικό μέρος της φύσεώς του συνδέεται με την γη, κατά το μέρος, όμως, της ψυχής συνδέεται με τον ουρανό. Ο Ιερός Χρυσόστομος μάς λέγει ότι όλη η δημιουργία έγινε για τον άνθρωπο: «βλέπεις τί έκανε ο Θεός για χάρη σου; Δημιούργησε τον εκτεταμένο ουρανό, άναψε τον ήλιο, θεμελίωσε τη γη, σκόρπισε τη θάλασσα, άπλωσε την ατμόσφαιρα...και γενικά, όλα κινούνται από το ακούραστο χέρι Του και εξυπηρετούν τη ζωή μας, όχι μόνο όσον αφορά τα χρειώδη, αλλά μάς διακονούν για να μάς δώσουν την τιμή που μάς αρμόζει»⁴

---

¹ Γέν. 1,1, Ματθ. 11,25

² Ψαλ. 148,5

³ Γέν. 2,7

⁴ Ε.Π.Ε. 9, 436

Είναι βασική διδασκαλία της Αγίας Γραφής ότι ο Θεός δημιούργησε τον άνθρωπο *κατ' εικόνα και καθ' ομοίωσίν*⁵ Του. Αυτό σημαίνει ότι ο άνθρωπος δεν είναι ένα απλό και συνηθισμένο δημιούργημα, όπως όσα προηγήθηκαν· είναι ξεχωριστό, είναι η εικόνα του Θεού στη γη! Ο Θεός προίκισε την ψυχή του ανθρώπου με δύο δικά Του ιδιώματα: «το λογικό, δηλ. την ικανότητα να σκέπτεται και το αυτεξούσιο, δηλ. την ικανότητα να αποφασίζει ελεύθερα. Αυτά τα δύο είναι τρόποι της Θείας υπάρξεως, γι' αυτό μπορούμε να πούμε πως με αυτά ο άνθρωπος μετέχει στον τρόπο της ύπαρξης του Θεού»⁶

Τι σημαίνει, όμως, ότι ο άνθρωπος είναι πλασμένος και «καθ' ομοίωσιν» Θεού; Σημαίνει «τη συνειδητοποίηση της δυνατότητάς του να ζήσει μέσα στο Θεό. Η αρχή της προσωπικής αυτοσυνειδησίας και ταυτότητας και ελευθερίας και αυτοδιαχείρισης είναι εκείνη που διαφοροποιεί τον άνθρωπο από κάθε άλλο έμβιο ον και τον καθιστά κορωνίδα της δημιουργίας. Αυτή η Ορθόδοξη ανθρωπολογία είναι η πιο τιμητική για τον άνθρωπο. Άλλοι τον θέλουν απόγονο του πιθήκου, άλλοι εξάρτημα της παραγωγικής μηχανής, εργαλείο που παράγει και άλλοι υλικό όγκο με περιορισμένο ορίζοντα. Ο Χριστιανισμός τον θέλει εικόνα του Θεού, μικρό θεό, προορισμένο για την αιωνιότητα, αθάνατο και αιώνιο. Αυτή είναι η διαφορά μας!»⁷

Ο Θεός, λοιπόν, είναι ο κτίστης και δημιουργός των απάντων. Για ποιο λόγο, όμως, έπλασε την κτίση και δημιούργησε τον άνθρωπο; Ποιο το κίνητρο της δημιουργικής Του κίνησης; Είναι η αγάπη· ούτε η ανάγκη, ούτε κάποια άλλη σκοπιμότητα. «Η αγάπη του Θεού είναι, στην κυριολεκτική σημασία της λέξης, «εκστατική», μια αγάπη που κάνει τον Θεό να βγαίνει από τον εαυτό Του και να δημιουργεί πράγματα διαφορετικά από τον Ίδιο. Από εκούσια εκλογή ο Θεός δημιούργησε τον κόσμο, με «εκστατική» αγάπη, έτσι ώστε να υφίστανται, εκτός από τον Ίδιο, άλλες υπάρξεις για να μετέχουν στη ζωή και στην αγάπη που είναι δικά Του»⁸

Παρά το γεγονός όμως, ότι ο άνθρωπος είναι καρπός της Θείας αγάπης, πλασμένος κατ' εικόνα και καθ' ομοίωσιν Θεού, επέλεξε την αποστασία από το θέλημά Του και την διάσπαση της αγαπητικής κοινωνίας μαζί Του. Αυτό επετεύχθη στα πρόσωπα των πρωτοπλάστων, διά του προπατορικού αμαρτήματος, για το οποίο θα ομιλήσουμε, συν Θεώ, την επόμενη Κυριακή. ΑΜΗΝ!

Αρχιμ. Ε.Ο.

---

⁵ Γέν. 1,26

⁶ Χριστόδουλος (+), Αρχιεπίσκοπος Αθηνών & Πάσης Ελλάδος, «Εφημέριος», Φεβρουάριος 2005, σελ. 11

⁷ όπ.π. σελ. 12

⁸ Κάλλιστος Γουέαρ, Μητροπολίτης Διοκλείας, «Ο Ορθόδοξος δρόμος», σελ. 52